

**Svar på fråga 2024/25:1129 av Sanna Backeskog (S)
Bristen på legitimerade lärare som har behörighet i minst ett
ämne**

Sanna Backeskog har frågat mig vilka specifika åtgärder jag planerar att vidta för att stoppa den höga bristen på legitimerade lärare och för att stärka likvärdigheten både mellan elever i samma klass och geografiskt så att elever i bruksort och förort oavsett uppväxtförhållanden får samma chans till en god utbildning.

Forskning visar att lärare är den enskilt viktigaste faktorn för kvaliteten i undervisningen och därmed avgörande för barn och elevers lärande. Det är därför viktigt att tillräckligt många vill bli lärare och att befintliga lärare får rätt förutsättningar för att vilja stanna kvar i yrket. Regeringen har bland annat tillsatt Utredningen om minskad administration och om reglering av förskollärares och lärares tid (U 2023:01), som bland annat har haft i uppdrag att lämna förslag om hur förskollärares och lärares undervisningstid och tid till förberedelse och planering kan regleras och hur den administrativa bördan kan minskas, så

att tid kan frigöras för arbete med undervisningen. En god arbetsmiljö med mer tid att planera, genomföra och efterarbeta undervisningen kan få fler att söka sig till och välja att stanna kvar i yrket. Uppdraget redovisades den 3 mars 2025 och betänkandet Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26) är remitterat till den 10 juni 2025.

En skolmiljö som präglas av trygghet och studiero är också en viktig förutsättning för elevers lärande. Det är även en av de viktigaste faktorerna för att öka läraryrkets attraktivitet. Regeringen tillsatte därför Utredningen Stärkt trygghet och studiero i skolan (U 2023:06), som haft i uppdrag att föreslå åtgärder för ett effektivare arbete med trygghet och studiero i skolan, bland annat hur lärare kan avlastas på ett sätt som bidrar till stärkt trygghet och studiero. Uppdraget redovisades den 29 januari 2025 och betänkandet Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan (SOU 2025:8) är remitterat till den 14 maj 2025.

För att stärka huvudmännens förutsättningar att öka trygghet och studiero i skolan, avlasta lärare och bättre kunna möta elevernas behov av stödinsatser i undervisningen har regeringen infört ett samlat statsbidrag för personalförstärkningar. Statsbidraget förstärktes med 850 miljoner kronor 2025, vilket innebär att det totalt uppgår till 1,7 miljarder kronor. Regeringen har även beslutat att 250 miljoner kronor av dessa avsätts

särskilt till läraravlastande personal med relevant utbildning för arbetsuppgifter som huvudsakligen bidrar till ökad trygghet och studiero. Sådana arbetsuppgifter kan till exempel vara att skapa lugn och ro i och utanför klassrummet eller rastverksamhet. Ett annat exempel kan vara att ta hand om elever som har blivit utvisade ur klassrummet. Detta innebär att lärare i större utsträckning kan ägna sig åt sitt kärnuppdrag, det vill säga undervisningen.

För att få fler skickliga lärare är det viktigt att personer med tidigare högskoleutbildning kan ställa om till läraryrket genom attraktiva utbildningsvägar. Därför föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2025 att den tidigare satsningen på kort kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) utökas med cirka 25 miljoner kronor inklusive studiemedel. Det beräknas motsvara cirka 100 ytterligare utbildningsplatser.

Utbildningen i det svenska skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen [2010:800]). Kommunerna har det huvudsakliga ansvaret för att finansiera och bedriva skola och förskola. Staten bidrar dock till skolans finansiering genom generella och riktade statsbidrag. Regeringen har gjort förstärkningar av de generella statsbidragen med sammanlagt 16 miljarder kronor för 2023 och 2024. Förstärkningarna är permanenta och fortsätter därmed att stärka kommunsektorns ekonomi 2025 och framåt. Ett exempel på ett riktat statsbidrag

är statsbidraget för fortbildning av lärare och förskollärare som för 2025 uppgår till drygt 813 miljoner kronor. Statsbidraget kan användas för att lärare och förskollärare ska få möjlighet att fortbilda sig för att få utökad behörighet, viss examen eller ny kunskap.

Regeringen har även tillsatt Utredningen om en nationell skolpengsnorm för ökad likvärdighet (U 2023:05), som bland annat ska lämna förslag på en nationell beräkningsmodell för skolpengen som ska ange en lägstanivå för hur mycket resurser varje kommun minst ska tilldela sin egen skolverksamhet och vad ersättningen till enskilda huvudmän minst ska vara (dir. 2023:153).

Sammanfattningsvis gör regeringen flera satsningar för att förbättra lärares förutsättningar och arbetsmiljö samt för att förbättra likvärdigheten i skolan genom bland annat utredningar och genom att bidra till skolans finansiering.

Stockholm den 14 maj 2025

Lotta Edholm